

VYRIAUSYBĖS ATSTOVŲ ĮSTAIGOS VYRIAUSYBĖS ATSTOVAS ŠIAULIŲ IR TELŠIŲ APSKRITYSE

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, tel/faks. (8 5) 261 73 66, el. p. info@vaistaiga.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 305205389.
Atstovo duomenys: Vilniaus g. 263, LT-76337 Šiauliai, tel/faks. (8 46) 39 98 22, el. p. siauliai@vaistaiga.lt,

Telšių rajono savivaldybės tarybai

2021-02- Nr. TR5-29(5.5E)

Kopija
Telšių rajono savivaldybės merui
Kęstučiui Gusarovui

TEIKIMAS DĖL TELŠIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS VEIKLOS REGLAMENTO PAPILDYMO IR NUOSTATŲ PAKEITIMO

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (toliau – Įstatymas) 11 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad savivaldybės tarybos veiklos tvarka ir formos nustatytos šiame Įstatyme ir savivaldybės tarybos veiklos reglamente. Telšių rajono savivaldybės taryba 2018 m. sausio 25 d. sprendimu „Dėl Telšių rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento patvirtinimo“ Nr. T1-2, patvirtino Telšių rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamentą (toliau – Reglamentas).

Vykdamas Telšių rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) administracinę priežiūrą nustatyta, kad Reglamentas neatitinka kai kurių Įstatymo nuostatų.

1. Reglamento 6 punkte numatyta išimtinė Savivaldybės tarybos kompetencija, tačiau 6.6, 6.19, 6.20, 6.21, 6.26, 6.28, 6.35, 6.36, 6.41 papunkčiuose nurodytos kompetencijos neatitinka Įstatymo 16 straipsnio 2 dalies punktuose įtvirtintų išimtinių savivaldybės tarybos kompetencijų.

6.6 papunktis neatitinka Įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 7 punkto. Kontrolės komiteto pirmininko skyrimas nebėra išimtinė savivaldybės tarybos teisė, o opozicijos teisė.

6.19 papunktis neatitinka Įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 21 punkto. Reglamente vartojamos sąvokos kaip „savivaldybės įmonės, akcinių bendrovių, uždarytųjų akcinių bendrovių (toliau – savivaldybės juridiniai asmenys) <...>“ keistinos į „savivaldybės valdomos įmonės“. Papunktyje nenumatyta, kad išimtinė tarybos kompetencija yra savivaldybės valdomų įmonių, biudžetinių bei viešųjų įstaigų pertvarkymas, atskyrimas, o išimtinės tarybos kompetencija: „savivaldybės mokymo ir auklėjimo (toliau – švietimo) įstaigų vadovų skyrimas į pareigas ir atleidimas iš jų teisės aktų nustatyta tvarka“ nuo 2020 m. liepos 11 d. panaikinta Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 16 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo 1 straipsnio 2 punktu.

6.20, 6.21 papunkčiai naikintini, nes juose vartojamos formuluotės „sprendimų dėl viešųjų ir privačių juridinių asmenų (kurių dalininkė yra savivaldybė) steigimo, reorganizavimo, likvidavimo priėmimas“ bei „sprendimų dėl bendrų su kitomis savivaldybėmis įmonių steigimo priėmimas“ nuo 2021 m. sausio 1 d. panaikintos - įsigaliojus Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 4, 7, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 20, 24, 26, 27, 29, 32, 32-1, 33, 35-1, 53 straipsnių, devintojo skirsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15-1 straipsniu įstatymui (toliau - Pakeitimo įstatymas).

6.26 papunktis neatitinka Įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 28 punkto. Įsigaliojus Pakeitimo įstatymui esmingai pasikeitė ankstesnė Įstatymo formuluotė, kuri buvo perkelta į nurodytą Reglamento papunktį.

6.28 papunktis neatitinka Įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 30 punkto. Įsigaliojus Pakeitimo įstatymui esmingai pasikeitė ankstesnė Įstatymo formuluotė, kuri buvo perkelta į nurodytą Reglamento papunktį. Atsiranda nauja sąvoka „infrastruktūros plėtra“ su nauju šią sąvoką reglamentuojančiu turiniu.

6.35 papunktis neatitinka Įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 37 punkto. Nenumatyta, kad išimtinė Savivaldybės tarybos kompetencija yra vietinių įmokų nustatymas bei būtina nuostatą patikslinti numatant, kad išimtinė kompetencija yra kainų ir tarifų už teikiamas *viešąsias* paslaugas nustatymas.

6.36 papunktis neatitinka Įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 38 punkto. Būtina nusimatyti, kad papunktyje taikomos priedo fiziniam asmeniui iš savivaldybės biudžeto mokėjimo dydis ir tvarka nustatomi ne tik už vaiko globą, bet ir rūpybą.

6.41 papunktis neatitinka Įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 43 punkto. Savivaldybės tarybos išimtinė kompetencija yra tarybos narių delegavimas į Regioninę plėtros tarybos kolegiją, o ne į įstatymų nustatytas regionines tarybas.

2. Nuo 2021 m. sausio 1 d. įsigaliojusio Pakeitimo įstatymui atsirado nauja nuostata, numatanti, kad paprastoji savivaldybės tarybos kompetencija yra sprendimų dėl žemės sklypų pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir (ar) būdo keitimo priėmimas. Atsižvelgiant į tai, būtina papildyti Reglamento 7 punktą.

3. Reglamento 9.2 papunktis turi būti papildytas nuostata, kad veiklos ataskaitos sudedamoji dalis yra mero veiklos ataskaita.

4. Reglamento 27 punktas neatitinka Įstatymo 13 straipsnio 5 dalies. Nenumatyta, kad Savivaldybės tarybos posėdžiuose svarstomi tik tie klausimai, dėl kurių Reglamente nustatyta tvarka yra pateikti pagal *suteiktus įgaliojimus komitete apsvarstyti* sprendimų projektai.

5. Reglamento 77 punkto, numatančio kaip formuojamas Kontrolės komitetas, formuluotė neatitinka Įstatymo 14 straipsnio 2 dalies. Įstatyme numatyta, kad „<...> Į Kontrolės komitetą įeina vienodas visų savivaldybės tarybos narių frakcijų ir savivaldybės tarybos narių *grupių*, jeigu *jas* sudaro ne mažiau kaip 3 savivaldybės tarybos nariai, deleguotų atstovų skaičius. <...>“.

6. Reglamento 78 punktas prieštarauja Įstatymo 14 straipsnio 3 daliai. Būtina keisti Reglamente nustatytą Kontrolės komiteto pirmininko skyrimo procedūrą. Įstatymo 14 straipsnio 4 dalyje numatyta, kad „<...> Kontrolės komiteto pirmininką iš komiteto narių deleguoja savivaldybės tarybos opozicija raštu, pasirašytu daugiau kaip pusės visų savivaldybės tarybos opozicijos narių ir viešai įteiktu savivaldybės tarybos posėdžio pirmininkui <...>“, taigi savivaldybės tarybai šiuo klausimu priimti atskiro sprendimo nebereikia. Sprendimas reikalingas tik tais atvejais, jeigu savivaldybės tarybos opozicija per du mėnesius nuo pirmojo išrinktos naujos savivaldybės tarybos posėdžio sušaukimo dienos arba nuo tiesiogiai išrinkto mero priesaikos priėmimo dienos nedeleguoja Kontrolės komiteto pirmininko arba deleguoja savivaldybės tarybos narį, neatitinkantį Įstatymo 15¹ straipsnyje nustatytų reikalavimų, arba, jeigu nėra paskelbta savivaldybės tarybos opozicija. Tuomet Kontrolės komiteto pirmininko kandidatūrą iš komiteto narių tarybai siūlo meras. Šio komiteto pirmininko pavaduotojo paskyrimas nesikeitė. Atkreipiame dėmesį, kad paskirti iš naujo Kontrolės komiteto pirmininko pagal naują reglamentavimą nereikia. Nauja Kontrolės komiteto pirmininko skyrimo procedūra nuo 2021 m. sausio 1 d. taikoma, jei reikia iš naujo sudaryti Kontrolės komitetą ar skirti jo pirmininką (pvz. kai pasikeičia Savivaldybės tarybos narių frakcijos, grupės ar jų skaičius, atsistatydina Kontrolės komiteto pirmininkas).

7. Reglamento 82 punktą būtina papildyti, numatant, kad savo politiniams tikslams įgyvendinti Savivaldybės tarybos nariai gali jungtis ne tik į frakcijas, bet ir grupes (žr. Įstatymo 12 straipsnio 1 dalį, 13 straipsnio 3 dalies 2 punktą).

8. Reglamento 102.1 papunktis neatitinka Įstatymo 14 straipsnio 7 dalies bei Reglamento 88 punkte nurodyto termino. Įstatyme įtvirtintas ne trumpesnis kaip 2 darbo dienų, o ne 3 kalendorinių dienų, darbotvarkės sudarymo ir komiteto narių informavimo terminas.

9. Reglamento 106.9 papunktį būtina papildyti, numatant, kad Kontrolės komitetas iš asmenų gaunamus pranešimus ir pareiškimus gali persiųsti nagrinėti kompetentingoms institucijoms ar įstaigoms (žr. Įstatymo 14 straipsnio 4 dalies 9 punktą).

10. Reglamento 111 punktas prieštarauja Įstatymo 15 straipsnio 1 daliai. Būtina keisti Reglamente nustatytą Antikorupcijos ir Etikos komisijų pirmininkų skyrimo tvarką. Įstatymo 15 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad „<...> Etikos komisijos ir Antikorupcijos komisijos pirmininką iš

šių komisijų narių – savivaldybės tarybos narių – deleguoja savivaldybės tarybos opozicija raštu, pasirašytu daugiau kaip pusės visų savivaldybės tarybos opozicijos narių ir viešai įteiktu savivaldybės tarybos posėdžio pirmininkui <...>“, taigi savivaldybės tarybai šiuo klausimu priimti atskiro sprendimo nebereikia. Savivaldybės tarybos sprendimas reikalingas tik tais atvejais, jeigu savivaldybės tarybos opozicija per du mėnesius nuo pirmojo išrinktos naujos savivaldybės tarybos posėdžio sušaukimo dienos arba nuo tiesiogiai išrinkto mero priesaikos priėmimo dienos nedeleguoja Etikos komisijos ir Antikorupcijos komisijos pirmininkų arba deleguoja savivaldybės tarybos narius, neatitinkančius Įstatymo 15¹ straipsnyje nustatytų reikalavimų, arba, jeigu nėra paskelbtos savivaldybės tarybos opozicijos. Tuomet Antikorupcijos ir Etikos komisijų pirmininkų kandidatūras iš šių komisijų narių – savivaldybės tarybos narių, tarybai siūlo meras. Svarbu pažymėti, kad nuo 2021 m. sausio 1 d. nurodytame Įstatymo straipsnyje detalizuotas šių komisijų sudėties formavimas, numatant, kad „<...> Šios komisijos sudaromos laikantis proporcinio savivaldybės tarybos daugumos ir mažumos atstovavimo principo. <...>“. Taip pat atkreipiame dėmesį, kad iš naujo formuoti šių komisijų ar skirti pirmininkų pagal naują reglamentavimą nereikia. Nauja Antikorupcijos ir Etikos komisijų formavimo ir pirmininkų skyrimo tvarka taikoma tik tada, kai susiklosto objektyvios, Įstatyme numatytos aplinkybės, įpareigojančios iš naujo formuoti nurodytas komisijas ar skirti jų pirmininkus.

11. Reglamento 184 punktas neatitinka Įstatymo 19 straipsnio 15 dalies. Reglamente nenumatyta, kad Darbo kodekso nuostatos taikomos merui ir klausimams susijusiems su lengvatomis bei žalos atlyginimu. Nuostatos „materialinės atsakomybės“ Įstatyme nebėra, taip pat keistinas nuoroda į teisės aktą - turi būti nurodyta Įstatymo 19 straipsnio 15 dalis, o ne 19 straipsnio 12 dalis.

12. Reglamento 187.22 punktas neatitinka Įstatymo 20 straipsnio 2 dalies 22 punkto. Meras ne tik skelbia vietos gyventojų apklausą, bet ir kontroliuoja jos organizavimą ir vykdymą.

13. Reglamento 187.13 bei 187.20 punktai atkartojo iki 2021 m. sausio 1 d., galiojusius Įstatymo redakcijos 20 straipsnio 2 dalies 13 ir 20 punktų nuostatas, kurios po Pakeitimo įstatymo įsigaliojimo neteko galios, todėl šios Reglamento nuostatos taip pat turi būti panaikintos.

14. Reglamento 187.16 papunktį būtina suderinti su Įstatymo 20 straipsnio 2 dalies 16 punktu.

15. Reglamento 187.17 papunktis ta apimtimi, kurioje padaryta išlyga „išskyrus švietimo įstaigas, vadovus“ neatitinka Įstatymo 20 straipsnio 2 dalies 17 punkto.

16. Reglamento 190 punkte pasisakoma apie mero veiklos ataskaitą. Pasikeitus Įstatymo 12 straipsnio 2 dalies reglamentavimui, atkreipiame dėmesį, kad mero atskaita yra sudedamoji savivaldybės tarybos veiklos ataskaitos dalis ir turi būti paskelbta laikantis Įstatymo 37 straipsnyje nustatytų reikalavimų. Atsižvelgiant į tai, turi būti tikslinamas ir nurodytas Reglamento punktas.

17. Reglamento 214.3, 217.8 papunkčiuose, 216 punkte nurodytas apklausos paskelbimo terminas neatitinka įstatymo 45 straipsnio 1, 2, 3 dalyse nurodyto termino. Apklausą meras privalo paskelbti per 10 darbo dienų.

18. 215 punktas neatitinka Įstatymo 44 straipsnio 5 dalies. Seniūnas seniūnijos aptarnaujamoje teritorijoje gali inicijuoti apklausą dėl jo kompetencijai priskirtų klausimų, taigi seniūnui realizuojant šią teisę seniūnaičių sueigos pritarimo nereikia.

19. Reglamento 217 punktas neatitinka Įstatymo 40 straipsnio 3 dalies. Dalyvavimas apklausoje nebesiejamas su galimybe rinkti savivaldybės tarybą. Atsižvelgiant į tai, būtina peržiūrėti ir Reglamento 217.1 papunktį.

20. Reglamento 217.4 papunktis neatitinka Įstatymo 44 straipsnio 9 dalies. Keistinas įregistravimo terminas. Per dvi darbo dienas ir įregistruojama iniciatyvinė grupė, ir išduodamas jos atstovui (atstovams) rinkimo lapai.

21. Reglamento 217.6 papunktis neatitinka Įstatymo 44 straipsnio 11 dalies. Jeigu nesurenkamas pakankamas parašų skaičius apklausai pradėti, laikoma, kad apklausos paskelbimo iniciatyvos teisė neįgyvendinta.

22. Reglamento 224 punktas papildytinas, atsižvelgiant į pasikeitusį Įstatymo 35¹ straipsnio 5 dalies reglamentavimą. Savivaldybės institucijos, pagal Įstatymo 37 straipsnyje išdėstytus vietos gyventojų informavimo reikalavimus, privalo paskelbti ne tik savo vertinimo motyvus, bet ir nurodyti numatomus veiksmus, jeigu tokių veiksmų bus imtasi.

23. Įstatymo 15¹ straipsnio 2 dalyje numatyta, kad „siekiant užtikrinti, kad savivaldybės tarybos komitetų ir komisijų pirmininkais būtų skiriami tik nepriekaištingos reputacijos, kaip ji

apibrėžta šiame įstatyme, savivaldybės tarybos nariai, savivaldybės tarybos narys, pretenduojantis tapti savivaldybės tarybos sudaromo komiteto ar komisijos pirmininku, privalo užpildyti Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro patvirtintos formos deklaraciją, joje pateikdamas duomenis dėl jo atitikties nepriekaištingos reputacijos reikalavimams. Ši deklaracija pateikiama merui ir savivaldybės tarybos reglamento nustatyta tvarka skelbiama viešai savivaldybės interneto svetainėje tol, kol savivaldybės tarybos narys eina pareigas, kurioms keliami nepriekaištingos reputacijos reikalavimai.“ Tokia tvarka Reglamente nenumatyta.

24. Atkreipiame dėmesį į naują Įstatymo 15 straipsnio 9 dalies nuostatą „Savivaldybės tarybos sudaromų komisijų nariai, kurie nėra savivaldybės tarybos nariai, komisijų posėdžių metu atleidžiami nuo tiesioginio darbo ar pareigų bet kurioje institucijoje, įstaigoje, įmonėje ar organizacijoje, išsaugant jiems darbo vietą. Už darbą Etikos komisijoje ir Antikorupcijos komisijoje šių komisijų nariams, kurie nėra savivaldybės tarybos nariai, apmokama Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų ir komisijų narių darbo apmokėjimo įstatymo nustatyta tvarka.“ Ši Įstatymo nuostata turi įtakos Reglamento 113 nuostatos išpildymui.

Vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 6 punktas nustato, jog vietos savivalda, be kitų principų, yra grindžiama savivaldybės veiklos ir savivaldybės institucijų priimamų sprendimų teisėtumo principu. Tai reiškia, kad savivaldybės institucijų ir kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų veikla ir visais jų veiklos klausimais priimti sprendimai turi atitikti įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta aukščiau, ir, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 8 straipsnio 1 dalimi,

s i ū l a u svarstyti Telšių rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento, patvirtinto Telšių rajono savivaldybės 2018 m. sausio 25 d. sprendimo Nr. T1-2 „Dėl Telšių rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento patvirtinimo“ 1 punktu pakeitimo ir papildymo klausimą.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Vyriausybės atstovo *teikimas turi būti apsvarstytas artimiausiame posėdyje (bet ne vėliau kaip per 1 mėnesį) ir apie priimtą sprendimą Vyriausybės atstovui turi būti pranešta raštu per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.*

Atkreipiu Mero dėmesį į tai, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 6 dalimi, *meras artimiausiame savivaldybės tarybos posėdyje privalo su šiuo teikimu supažindinti savivaldybės tarybos narius.*

Informuoju Jus apie tai, kad Vyriausybės atstovas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 4 punktu, gali nustatyti kitą teikimo įvykdymo terminą, jeigu bus gautas pagal kompetenciją savivaldybės administravimo subjekto prašymas šį terminą pratęsti. Prašymas nustatyti kitą reikalavimo įvykdymo terminą turi būti motyvuotas ir pagrįstas.

Vyriausybės atstovas Kauno ir Marijampolės apskrityse
laikiniai einantis Vyriausybės atstovo Šiaulių
ir Telšių apskrityse pareigas

Andrius Cechanavičius